

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	130 L.
Fél évre	-----	70 L.
Negyed évre	-----	40 L.
Egyes szám ára	-----	3 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Éveselőfizető, naptárunkat ingyen megkapja

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Baron L. Pop (v. Brassai-ucca) 5. sz.

Egy életen át a népért!

— Szabó György gyergyói főesperes kitüntetése. —

Gróf Majláth G. Károly püspök, a Szent Katalinról nevezett brassói címzetes apáttá nevezte ki a becsületesebb munkában a népjólétért folytatott küzdelemben megőszült Szabó György gyergyói főesperest.

Ez alkalommal nehéz volna az eseményekben gazdag életének minden fordulóját olvasóink elé tárni, csupán csak a kiemelkedőbb emberbaráti és kulturális alkotásaira szeretném felhívni a figyelmet és bebizonyítani, hogy ő mindig a magyar népet dolgozó pap volt. Már mint szenthárom-plebános (1886—1891) az ottani közbiztonság elnöki tiszténél a diadalra juttatja a szertartások érdekeit képviselő nagybirtokosok szemből, ami által a csapásra megnyerte a szegényedett hivatásunk bizalmát.

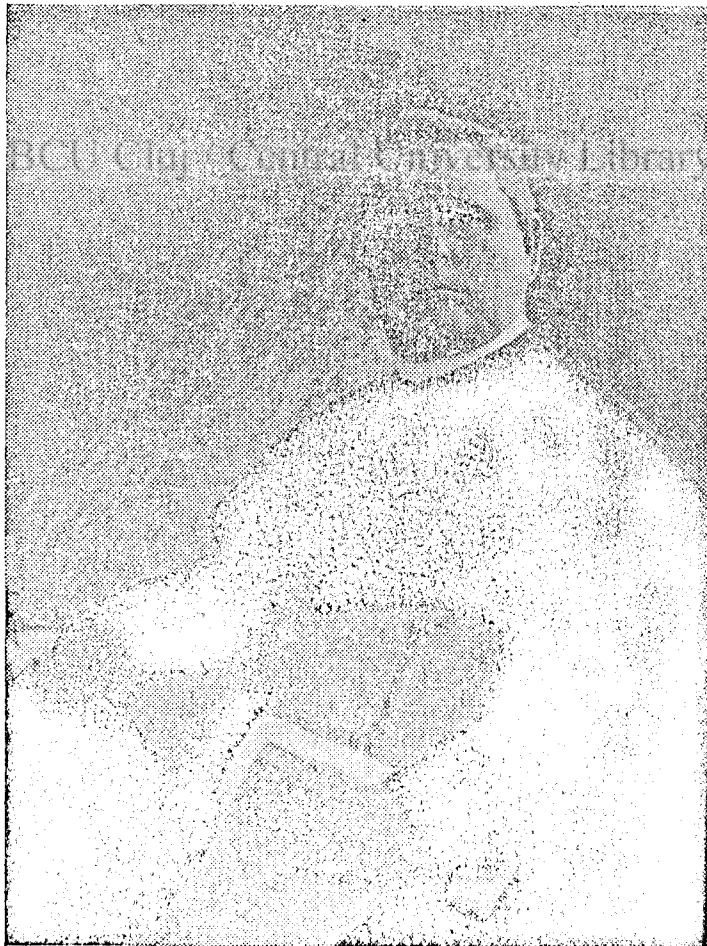
1897-től 1911-ig a gyergyói plebániát vezette. Alkotásainak leg-

juttassa a hiveit. Nagy fáradtságtól és időpazarlástól mentette meg a hiveit, akik azelőtt tíz kilomé-

otani viszonyokat, csak az tudja e tettének nagy jelentőségét igazában felfogni. 1905-ben részt vett

Budapesten az iszákosság ellen tartott gyűlésen s onnan hazatérve lelkes apostola, fanatikus hives lesz ennek a sokszor kigunyolt szép eszmének. *Alkoholelleses szövetséget* létesít és saját költségén megindítja és szerkeszti az „*Alkohol Ellen*“ c. havi folyóiratot.

1911-ben gyergyószentmiklósi plebánossá választják s azóta ott dolgozik fáradhatatlanul. Új munkatérén újabb feladatok meglátása és új nekilendülés, új alkotások jellemzik őt ezen idő alatt. Nyugalmat nem ismer, télenkedni nem tud. Én, aki szerencsés voltam négy éven át oldala mellett dolgozni, csak bámulni tudtam hihetetlen munkabíráását. Pedig akkor már 40 éve dolgozott az úr szőlőjében. Fáradhatatlanságával minket, fiatalokat,



ternyit utat tettek meg, hogy Marosvásárhelyt a tejet értékesíthessék. Megszervezi a gazdakört és 1907-ben megvásárolja a 423 holdas Pátrubány-féle birtokot, azt parcelláztatja és 96 kispasztorra osztja. Aki ismeri az

sokszor megszegényített. Mit alkotott Gyergyószentmiklóson? Ismét csak adatokat sorolok fel: „*Hangya*“ szövetkezet, Tejszövetkezet; közreműködés a „*Gyergyói Bank*“ létesítésénél; a háború alatt 300 gyermek számára napközi

otthon; Szocialis Misszió Társulat létesítése; felnőtt leányok Mária Kongregációjának megszerzése; Katholikus Népszövetség beindítása és végül egyik legnagyobb alkotása: a Gyergyói Árvaháznak szinte semmiből való létesítése, mind-mind az ő nevéhez fűződnek és mind olyan tények, melyek ragyogó fényt vetnek az ő becsületes, munkás életére.

Végül nem hallgathatom el a legfontosabbat: a hitvallásos iskolákért folytatott nehéz küzdelmét. Hányszor láttam gondterhes arcát, hányszor hallottam komoly tanácskozásait, hányszor kilincselte a gazdagok ajtaján és hányszor nyult a saját pénztárcájába, csak-hogy hitvallásos iskoláinak zavartalan működését biztosíthassa. Ha egyik iskola épületből kidobták az osztályokat, másnap már új

otthont rendezett be — kétségbeesni, letörni, nem tudott soha! És végezte mindeme munkáját a rendes lelkipásztori teendőin kívül.

Püspöke méltányolta is ezt a munkás életet, mert 1897-ben szentszéki tanácsosnak, 1898-ban fungens alesperesnek, 1915-ben pedig gyergyói főesperesnek nevezte és mindezeket megkoronázta most a címzetes apáti kinevezéssel.

Legyen ez a megemlékezés a magyar nép részéről hála és köszönet azzal a forró kívánsággal összekötve, hogy még soká dolgozhasson fajtánk boldogulásáért!

Csekélységem részéről szintén köszönet, mert az ő oldala mellett tanultam megbecsülni és megszeretni a köztért folytatott önzetlen munkát!

Csergő Benedek
marlanumli hittanár, volt káplánja.

A győzelem után.

A választások lezajlottak s hét esztendő múltán első ízben alakult egy a helyzet, hogy az erdélyi magyarság is elküldhette képviselőit a törvényhozás mindkét házába. Ha visszanezünk az elmúlt évek sivár jognélküliségébe, akkor örülnünk kell ennek az eredménynek: a kamarának tizenöt, a szenátusnak tizenhárom magyar tagja lesz s ez a szám lehetőségessé fogja tenni azt, ami eddig lehetetlen volt, a magyarság törvényhozási munkáját és védekezését. Ha azonban a jövőbe nézünk s nem veszítjük el szemünk elől kisebbségi életünknek nemzeti eszményeit, úgy tisztában kell lennünk azzal, hogy ez az eredményünk nem állhatja el szívós kitarításunkat, mellyel a teljes nemzeti szabadság és állampolgári jogegyenlőség színvonala felé törekednünk kell. A magyarság győzelmeinek igazi mértékét azonban nem is a képviselők és szenátoroknak a száma mutatja, hanem sokkal inkább az a páratlan érdeklődés, mellyel az erdélyi magyar nép óriási tömegei ebben a választásban résztvettek. Ha a egyes lakosságú megyék eredményeit elemzés alá vesszük, arra a kétségen kívüli tapasztalatra jutunk, hogy a magyarság szavazóinak nyolcvan százaléka az urnákhoz járult s ennek a számnak kilencvenöt százaléka a Magyar Párt döntése szerint szavazott. Ennek a megállapításnak biztos ellenpróbája az a tény, hogy három szintisztia magyar megyében Csikban, Há-

romszéken és Udvarhelyen a névjegyzékben szereplő összes magyar választóknak a száma nyolcvanezer körül járt, ebből pedig közel hetvenezer a Magyar Párt listájára szavazott le alig néhány száz tévelygő kivételével.

A magyar népnek ez a csodálatos öntudatossága és fegyelmezettsége lényegében véve bizalmat jelent, még pedig két irányban is.

Előlegezett bizalmat a kormánnyal szemben, hogy a választási egyezményben tett ígéretét meg fogja tartani s uralmával Románia kisebbségi népeire új, a zavartalan munkát és békét biztosító korszak veszi kezdetét.

De teljes és nagy bizalmat előlegez a magyar népnek ez az állásfoglalása azokkal szemben is, kiket minden fenntartás és minden ellenvetés nélkül egyszerűen a központi elnökség tanácsa alapján törvényhozókká megválasztott. Ezekről a férfiakról azt várja ez a hűséges és kitartó magyar nép, hogy ügyének nemcsak ékesszavu szószólói lesznek az ország házában, hanem szívós ügynökei is a belső kisebbségi élet minden ágazatában, hol hét esztendő alatt felhalmozódott a sok elvégzendő munka. Ha eddig az ellenséges légkör, a gyanakvás rendszere és a mindenáron való elnyomatás szelleme megakadályozta népünk nemzeti testének minden megmozdulását, úgy most annál nagyobb buzgalommal kell hozzájárulni e test petyhüdt izmainak felfrissítéséhez, ez a feladat, melynek részle-

teit itt hosszadalmas volna felsorakoztatni, az új törvényhozókra vár, kiknek a magyar nép szavazatai parlamenti sértetlenséget és közéleti tekintélyt erre a célra is adtak. Dr. Sulyok István.

A győzelem eredménye.

Az ország 71 megyéjéből bejutott hivatalos képviselő választási eredmények most már áttekinthetők. Eszerint az egész országban a képviselőválasztáson leadtak összesen 2.458,776 szavazatot, ebből kaptak

a kormány és a kisebbségek együtt	1.319,218 szavazatot	=	53,65%
az ellenzék (nemzeti és parasztpárt)	751,780 szavazatot	=	30,58%
aliberálisok	186,278 szav.	=	7,57%
az antiszemiták	122,195 szavazatot	=	4,97%
a szociálisták	40,322 szavazatot	=	1,64%
a kommunisták	31,868 szavazatot	=	1,29%
a polgári blokk	7,125 szavazatot	=	0,29%

Ennek megfelelően a kormány és a kisebbségi blokk képviselőinek együttes száma lesz — — — — — 28% az ellenzéké — — — — — 7% a liberálisoké — — — — — 15% és az antiszemita cuzistáké — — — — — 5%

A szociálisták, kommunisták és polgári blokk, miután szavazataik szavazatok összes számának 2% sem érte el, egyetlen képviselőt sem kapnak. A Magyar Párt biztos képviselőinek száma külön 15, de kétségkívül van rá, hogy a 16 ik is bejussanak s így csak egy jelöltünk bevált, nem sikerült.

Képviselőink névszerint: Udvarhelymegyében Bethlen (Csikban) gróf, Sebesi János volt alispán, Laár Ferenc parajdi ref. lelkes, romszéken Török Andor volt alispán és Ignác László fogarasi ref. esp. Csikban dr. László Dezső ügyvéd, dr. Willer József lapszerkesztő. Szilvágyban báró Jósika János nagytokos. Biharmegyében dr. Koczó József ügyvéd és dr. Weiss Sándor a Kézdivásárhelyi főszerkesztője. Aradmegyében dr. Parecz Béla ügyvéd. Brassó megyében dr. Szele Béla a Brassói Lapok főszerkesztője. Marostordamegyében dr. Bernády György Marosvásárhely város polgármestere és dr. Szoboszló László nyárádszeredai ügyvéd. — Pálföldön Árpád dr. az Ujság főszerkesztője, a szatmári lista utolsó helyén volt, a választás első eredménye alapján kinevezett, az előtte szereplő két miniszter lemondása következtében azonban teljes bizonyossággal be fog kerülni. Végleg kimaradt a törvényhozásból.

Bokor Márton bánffyhungyadi ref. es-
peres, ki Kolozsmegyében volt jelölt s
egy a paktum e tekintetben csorbát
szenvedett úgy, hogy ezért a Magyar
Pártnak még ellenszolgáltatás jár.

A szenátorválasztások még nagyobb
győzelmet hoztak. A kormánypárt és
kisebbségek közös listája megsemmisít-
ően nagyarányú eredményeket ért el.
Az eddigi jelentések szerint mindössze
3 megyében győzött az ellenzék, úgy,
hogy 113 választott szenátorból alig
néhány lesz az ellenzéki pártoké. En-
nek a gyönyörű eredménynek megfe-
lelően a Magyar Párt jelöltjei kivétel
nélkül mind bejutottak a szenátusba.
Egy tehát megválasztott magyar szená-
toroknak tekintendők a következők:

Balogh Arthur, Kolozsmegye.
Domahidy Elemér, Szilágymegye.
Kocsán János, Bihar megye.
Barabás Béla, Aradmegye.
Gyárfás Elemér, Csikmegye.
Sándor József, Háromszék megye.
Teleki Arctur, Marostordamegye.
Tornay Gyula, Temesmegye.
Molnár Kálmán, Udvarhelymegye.

A magyar Párt helyettes elnöke,
Bethlen György gróf örömmel nyilat-
kozott a Kolozsvári Ujság munkatársra
előtt az elért eredményekről:

— Amint befejeződnek a választások,
proklamációt fogunk népünkhez kibo-
razítani — mondotta —, amelyben az
eredmények jelentőségét kell leszögez-
nünk. Addig is csak hálával, elismeré-
ssel, köszönettel emlékezhetünk meg
a magyar választópolgárok örvende-
tesen szép magatartásáról. Nagyobb,
jobb eredményről voltaképpen nem is
lehetett szó. Hogy milyen volt az
összetartás, arra rávilágítanak a szé-
lemegyek szavazatai. Kilencvenöt-
százszázalékos eredménnyel nagyobb-
mértékben sem lehetett volna kívánni,
hiszen minden megyében vannak kis
magyar csoportok, községek. Mi-
ért a kilencvenen felüli eredménye-
k százszázalékosoknak is tekinthet-
ők. A magyarság megállotta a helyét.
Az elnök nyilatkozatában említett
proklamáció a 4-iki megyei választások
eredménye után jelenik meg.

Bizsken szögeztük le ezeket az
eredményeket, mint örökre beszédes
bizonyosságait annak az örvendős tény-
sornak, hogy a románial magyarság meg-
kapta az Országos Magyar Párt be-
vezetését és önzellen hívó szavát, s olyan
szilárdan összetartást és egységet muta-
zott a választásokon, amire alig mer-
tünk számítani. Búszkék vagyunk rátok,
hogy, barátok, testvérek! Olyan szolgálatot
tettetek a magyar ügynek, amiért min-
denki elismerést megérdemelt. Bizton-
osan hisztek, hogy ez az elismerés a kor-
ban a magyar részéről is meglesz s végre a
romániai magyarságra is jobb sors
vár.

Megyei választások. Junius 4.

Ezidei második lapszámunkhoz mel-
lékelve minden olvasónknak megkül-
döttünk volt egy gondosan összeállí-
tott, részletes tájékoztatót a községi és
megyei választásokról. A községi vá-
lasztásokon azóta régen tul is vagyunk.
Küszöbön állanak azonban a megyei
választások, melyeknek napja junius 4.
Szükségesnek tartjuk, hogy ebből az
alkalomból ismét felhívjuk olvasóink
figyelmét az említett tájékoztató 4-ik
oldalán írottakra. Az új megyéről volt
itt szó, melyben a megyetanács a me-
gyének valóságos kis országgyűlése.
Az egy megyéhez tartozó falvaknak
és kisvárosoknak közös felsőbb szer-
vezete. Az egy megyében élő polgár-
ság önkormányzatának a parlamentje,
melyben az állandó választmány a kor-
mány. A tanácsnak van 24—36 vá-
lasztott tagja, a megye választópol-
gárai választják s az egész megye
egy választókerület, csak a szavazatok
beszedése körzetekben történik. Az
olyan város polgársága, amely város
megyeszékhely, nem vesz részt a me-
gyei választásban.

Nagyon fontos mindenkinek
tudni, hogy a kormánynak és a
magyarságnak közös választási
jele a megyei választásoknál egy
pont: •

Minden igazán öntudatos ma-
gyar ember, aki a magyarság
javát és boldogulását akarja, most
is, mint az előbbi választásoknál,
megfogadja az Országos Magyar
Párt üzenetét és megyei választá-
soknál csak az egy fekete
pontra • szavaz.



MAGYAR GONDOK.

„Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?”

Ami a fának a virág, az az ember-
nek a gyermek. Kedves és ártatlan.
A napi munka fáradtsága után mennyi
örömet szerez a gyermek gagyogása,
kacagása. Milyen gyönyörűség figyelni
növekedését, hogy lesz okosabb napról-
napra. Ha az elszakadt csizmáskák
helyett másikat kell venni, gond az, de
benne van az a vigasz, hogy a követ-
kezőben talán már ő fogja visszahajtani
a tilosból a Riskát, vagy gangosan apja
melletti lépeget majd vasárnap a tem-
poin felé. Talán a mező is szebben
zöldül, mikor piros kendős leányka
terelgeti rajta a pipéket.

Áldás a gyermek és boldogság.
Szomorú képe van annak a háznak,
melyet csengő gyermek kacagás soha-
sem ver fel.

Csak hogy nincs minden gyermeknek
olyan jó dolga, hogy szerető szülők
gondolkodjanak róla. Városokban kü-
lönösen sok az elhagyatott szerencsét-
len gyermek, akinek anyja korán reg-
gal munkába megy kényeret keresni,
míg kicsi gyermekére odahaza senki
sem vigyáz. Ezeknek a szegény gyer-
mekeknek és anyáknak viseli gondját
Kolozsváron az Anya- és Csecsemő-
védőszövetség báró Wesselényi Miklósné
elnöklete és báró Huszár Pálné
ügyvezető elnöksége alatt. Százötvenöt
nőtágya van az egyesületnek, akik nem-
csak ruha, pénz és élelmiszerekkel
segélyezik a védelmükre szoruló sze-
gényeket, hanem meg is látogatják és
buzdítással, tanáccsal is támogatják
őket. Őt védőnője van az egyesület-
nek, akiknek a fővédőnő ad utasításo-
kat és irányítást. Ezek államilag viz-
gázott nők, akik például az elmúlt
évben 1483 csecsemőt 6775 szőr látog-
gattak meg, ezeket tanáccsal, szükség
esetén ingyenes gyógykezeléssel és
gyógyszerekkel is támogatták.

Sajnos, — a falvakra nem terjed-
het ki ezen egylet működése, azért
megszívlelendő lenne Ürmösi József
unitárius lelkész ur tollából megjelent
cikke a Magyar Nép május 1-i szá-
mának.

Rendkívül fontos eszmét pendít
meg, midőn a falusi napközi othlonról
szól és annak megvalósítását a leg-
apróbb részletekig kidolgozza. Nem-
csak hogy tanácsos, hanem kötelessége
is minden faluban az intelligens öze-
tálynak egy ilyen napközi othlont léte-
síteni, mert különösen falvakon ijesztő
arányú a gyermekhalandóság. Egy kis
jóérzéssel, áldozatkészséggel, kevés
fáradtsággal igen sok gyermeket ment-

heltünk meg az életnek. Természetesen ez első sorban az asszonyok dolga. De jó lenne, ha ráeszmélnének magyar asszonyaink, hogy sohasem volt égetőbb és fontosabb feladatuk ennél.

Ha mindenki megteszi kötelességét, bátran mondhatjuk a falvaknak: *Ne féljétek magyar asszonyok a gyermekáldástól!* Jól mondja a régi magyar szó „gyermek-áldás”. Mert csak úgy van értelme küzdesnek, fáradozásnak, ha tudjuk, hogy van aki folytassa a mi életünket. Ha nem némul el örökre a pacsírtadal, amikor meghalunk, — hanem a gyermekeinknek dalol tovább, és nem marad tarló utánunk a föld, hanem gyermekeinknek ringat pity-palattys, pipacsvirágos arany buza-kalász tengert. Az öregség vígasztalan napjaiban jól fog esni annak a szeretetnek a dicsfényre, mely a derék embereké, dolgos asszonyokká nevelt gyermekeinek szeméből sugárzik felénk. Így válik áldássá a gyermek.

A gyermekevelés mindig a legszebb feladata volt az asszonyoknak, ma azonban nemcsak szép, hanem fontos feladat is, mert csak az az asszony teljesítette kötelességét hazája és fájával szemben, aki derék fiukat, lányokat nevelt.

Csűrös Emilia.

KÜLFÖLD

A rif-szabadságharc vége. Két évi hősi küzdelem után lehanyallott a rif-kabilok harci zászlója. A béketárgyalások meghiusultja után megindult az egész télen át nagy gonddal és nagy erővel előkészített francia spanyol offenzíva, hogy végrehajtsa a nagy átkarolót, mely egérfogóba szorította volna a harcoló törzseket. A rif-kabilok azonban nem várták meg a hadműveletek végrehajtását. Bejelentették, hogy leleszik a fegyvert s Abd el Krim, minden feltétel nélkül, a franciák kegyelmére bizta magát. A rifek elhatározásának oka nem csupán az ellenfél tulnyomó nagy hadereje s a saját kimerültségük. Inkább harci eszközeik megfogyatkozása, az élelmezés nehézsége, de legfőképpen a törzsek közt pusztító tifusz okozták, hogy a további harcról lemondva, önmaguk kértek békét.

A rif-törzsek sorsa valószínűleg nem lesz súlyosabb annál, melyben a harcok megkezdése előtt éltek. El kell ismer-niük a marokkói szultán egyházi- és világi fennhatóságát, a hadászati szempontból fontos helyek katonai megszállását és a francia spanyol kereskedelmi igények kielégítését. Abd el Krim azonban súlyosabb sors vár. Bizonyára eltávolítják szülőföldjéről s valahol Franciaországban, de még

inkább valami távoli francia gyarmatban őrizet alatt fogja leélni hátralevő napjait.

Neve pedig belekerül a rif nép dalába, mint olyan férfié, aki egész világgal szemben vette fel a harcot kis népe szabadságáért.

A harcok végét a frank is megérezte: hosszú süllyedés után értéke újra emelkedett.

Európaért. Mind általánosabbá válik az a felfogás a vezető államférfiak között, hogy Európa mai helyzetének állandósulása Európának amerikai gyarmattá süllyedését fogja maga után vonni. Nyíltan kifejezést adtak ennek csaknem egyidőben, Caillaux volt francia pénzügyminiszter és Georg Paish, az angol kormányának a háború alatt volt gazdasági tanácsadója. Mindkettőjük szerint egész Európa gazdasági életét egységesen kell szervezni. Tehát egységes alapelveket kell meghatározni a mezőgazdasági-, bányá- és ipari termelés, a kereskedelem s a pénzügyi szervezésére nézve, még pedig a szabad forgalom biztosításával, vagyis a vámhatárok megszüntetésével.

A szervezést mindketten sürgősnek itélik, mert egy ilyen gazdasági Locarno halogatása óriási veszteséget jelent az európai népeknek.

Az bizonyos, hogy egész Európa sínylódik a mai súlyos gazdasági helyzetben. Az államok is, az egyesek is. A rendes gazdasági helyzetet visszaállítani a legsürgősebb s a legnagyobb feladata volna az európai államférfiaknak. Sajnos azonban, hogy erre ma még kevés a kilátás. A háború annyi gyanakvást, annyi gyűlöletet ültetett a lelkekbe, hogy míg ezeket ki nem irják, addig közös egyetértésen alapuló munkáról alig lehet szó. Ezért ezután is, jó ideig még, fog nyomni a gazdasági nehézségek minden terhe.

Ítélet a frank perben. Csaknem háromheti izgalmas tárgyalás után ítéletre került a sor a frankügyben. Szerdán hirdette ki a budapesti büntető törvényszék az ítéletet, amely súlyos a tervezőkkel és irgalmas az áldoztaikkal szemben, akiket a nem helyesen értelmezett hazafias érzés vezetett. Windischgrätz herceg és Nádossy volt országos főkapitány 4-4 évi fegyházzal bünhődnek és továbbra is vizsgálati fogságban maradnak. Két és fél évet kapott Gerő, aki a hamisítás műszaki részét végezte, 1-1 évet Hajts Lajos és Kuriz Sándor, amiért helyet adtak a hamisításnak az állami térképészeti intézetben s másfél évet Rába Dezső hercegi lílárk, aki mindenben segédkezett. A beváltásra vállalkozó fiatal emberek 3-8 hónapi fogházat fognak szenvedni. Felmentette a bíróság Szűrsey Józsefet és Baross Gábort.

Az ítélet bizonyára véget vet mind-

annak a kavarodásnak, amit a frank-üggyel kapcsolatosan mesterségesen előidéztek. Bizonyítást nyert, hogy a kormányt semmi felelőség nem terheli a bűnügy körül. Sem előkészítésénél, sem megtorlásánál. Bebizonyosodott, hogy a magyar bíróság előtt sem hercegi rang, sem nagy hivatal nem ment meg senkit megérdemelt büntetésétől.

A francia körök megnyugvással fogadták az igazságos ítéletet s biznyára Magyarországon is elűlnék a felzaklatott szenvedélyek.

HIREK

Vizsgai jutalomkönyvekről. Hónapokkal ezelőtt tájékoztattuk olvasóinkat, hogy egy könyv összeállításán fáradozunk, amellyel az iskolából kikerült ifjuság lelkét akarjuk a további művelődés számára megnyerni. Tájékoztatónk-ból meg lehetett állapítani, hogy mi ezt a könyvet nem vizsgai jutalomkönyvnek szántuk, sőt az a kívánságunk, hogy a könyv kiosztása az iskolán kívül történjék az egyház vagy valamelyes egyéb erkölcsi testület közreműködésével. A tájékoztatóban ismertett jutalomkönyv nyomtatás alatt áll, megjelenését majd jelezni fogjuk. Mostanában sokan érdeklődnek vizsgai jutalomkönyvek iránt. — Ezeknek ajánljuk a „Magyar Nép” könyvtárának eddig megjelent füzetzeit: *A szavaló-könyvet, Históriai könyvecskét, Magyarok történetét* stb. Itt jelentjük be, hogy a „Magyar Nép” könyvsorozatában új munka jelent meg, kitérő munkatársunknak dr. Balogh Ernőnek a tollából. Az új könyv címe: *A föld köpenyége.* Szó pedig a levegőnek nagyszerű tü-neményeiről. Ez a könyv is kiválóan alkalmas jutalomkönyvnek. ajánljuk az érdeklődők legmeleg-bb figyelmébe. Ára: 15 lej.

A magyar zászló használatát szabályozni fogja a kormány. A választások alkalmával a Székelyföld egyes vidékein a magyar zászló ki-tetését is megengedik a kormány kö-zégei. Emiatt a román ellenzék hevé-támadásokat intézett a kormány ellen. Egy hírtapiró megkérdezte a kormány egyik tagját, hogy a magyar zászló használatát csak a választások idején

engedték-e meg, vagy véglegesen is szabályozni fogják a kérdést? A kormányfő azt a választ adta, hogy a magyar zászló kérdését a kormány rendeletben fogja szabályozni, még pedig olyan értelemben, hogy a román zászló mellett a magyar zászlót is ki lehet majd tűzni. Ez az intézkedés annál inkább elvárható, mert a szászoknak régen megengedték, hogy a saját nemzeti színeiket használják. Kíváncsiak vagyunk, hogy a magyarságnak ezt a jogos óhaját csakugyan teljesíteni fogja-e a kormány? A választáson teljesítettük a vállalt kötelezettséget, a győzelem után a kormánynak is teljesítenie kell ígéreteit!

A kisebbségi iskolák visszakapják nyilvánossági jogukat. Élénk emlékeztünkben van még az előző kormány irtó hadjárata a kisebbségi iskolák ellen, mikor a lapoknak szinte állandó rovatot kellett nyitni a bezárt nyilvánossági joguktól a legképtelenebb ürügyek alapján megfosztott iskolák részére. Ezeket a fájó sebeket gyógyítja most be egy kormányrendelet, mely mindazon iskoláknak visszaadja a nyilvánossági jogot, melyeknek megvolt. Sőt a rendelet értelmében ezek az iskolák már most úgy tarthatják meg az évvégi vizsgákat, mint a többi nyilvánossági jogú iskolák. Örömdetes e rendelet egyrészt azért, mert ezzel fogható bizonyítéka annak, hogy a jelenlegi kormány nem ért egyet az előző kormány jogfosztó és erőszakosan elnyomó kisebbségi politikájával, másrészt azért, mert úgy látszik, hogy a kormány komolyan veszi a kisebbségi problémák orvoslásával szemben tett ígéreteit.

Ősszel fésznek a hadgyakorlatok. Bukaresti hírek szerint a júniusra tervezett hadgyakorlatokat a hadügyminiszter őszre halasztotta.

Vasuti szerencsétlenségek. Déva közelében a solymosi vasúti órháznál súlyos szerencsétlenség történt. Az Arad felé jövő gyorsvonat elütött egy kocsit, melyben hat ember ült. Kettő közülök egyet halt, kettő súlyosan megsebesült, míg kettő csodálatos módon sértetlen maradt. A szerencsétlenségért a vasúti őr a felelős, aki elaludt s így a gyorsvonat nem bocsátotta le. — A rendeletben ujabban két vasúti összejáratás is volt. Az egyik Galatz mellett egy újabb állomáson történt, hol egy tehervonat beleszaladt egy másik, a pártálláson álló tehervonatba. Az összejáratás közlésnek két súlyos sebesülte, s több kocsi darabokra zúzódott. A másik összejáratás színhelye Sinaja, hol egy tolatást végző vonat ütközött meg egy mozdonyal. Emberéletben súlyosan kár nem esett, de hét kocsi kocsikká morzsolódott s az egyik mozdony használhatatlanná rongálódott.

Hogyan töltjük el az életet? Egy ember, aki átlag 72 évet él, életéből 23 évet és 4 hónapot alszik, 19 évet és 8 hónapot dolgozik, 10 évet és 2 hónapot szórakozik, 6 évet és 10 hónapot eszik és iszik, 6 évet utazik, 4 évet betegeskedik és 2 évet öltözködik. Ez a kimutatás bizonyára akkor állítódott össze, amikor még nem ismertük a mostani nagy adókat, mert azóta jóval kevesebbet alszunk és életünk egyrésze a bosszankodásban telik el.

Két pápa kedves találkozója. Az egyik akkor még mantuai püspök volt és csak később ült a pápai trónra X. Piusz néven, a másik pedig falusi plébános és ebből XI. Piusz pápa lett. Ez utóbbi keresztülutazott Mantuán és a székesegyházban jókorán megmisézett. Azután fölment a püspök lakására és mindenütt kopogott az ajtókon, de senkit se talált. Benyitott a konyhába is, hát éppen ott ül egyedül a püspök, kezében a kávédarálóval. „Püspök ur, mondom a plébános, éppen most miséztem, de nem akartam tovább menni, míg őnt nem üdvözlöm.” — „Nagyszerű! Épen most misézett? Hát akkor még nem reggelizett! Reggelizék velem, de előbb segítse ezt a kávé leőrölni, mert a nővérem ma ugylátszik soká jön meg a piacról, azért segítsek én is neki.” Mikor aztán a kávé elkészítették, meg is reggeliztek. Ez volt a két leendő pápának az első találkozója.

A magyar nyelv becsületéért. Dés város tanácsának érdekes gyűlése volt a napokban. Dr. Bene Ferenc városi tanácsos javaslatot tett, hogy a polgármester fontosabb kérdések tárgyalásánál magyarul is tegye fel a kérdést és magyarul is hirdesse ki az eredményt. Indítvány elhangzása után dr. Pop Kornél polgármester állott fel szólásra:

— E kérdést nem bocsátom szavazásra, — mondotta — mert az oly természetes joga a magyarságnak, mely nem lehet vita és szavazás tárgya. Én demokrata érzelmű vagyok s mint ilyen tisztelem minden nemzet jogát. Itt minket legelső sorban városunk jóléte érdekel. Ezért elnöki jogomnál fogva nemcsak azt mondom ki, hogy a kérdéseket e helyről szavazás előtt magyarul is fel fogják tenni és a határozatokat magyarul is ki fogják hirdetni, hanem kérem a magyar tanácsos urakat, hogy felszólalásaikban az államnyelv nem tudása ne legyen akadály, használják nyugodtan anyanyelvüket. Dr. Pop Kornélt oly nemes fel fogás vezeti, melyet méltán vehetne példának minden erdélyi város polgármestere.

Bali Mihály meghalt. Legalább névleg Magyarországon mindenki ismerte, bár közelebbi ismeretségre vele senki

se kívánt jutni, t. i. hóhér volt. 30 évi szolgálat után 1924-ben nyugalomba vonult s mint nyugalmazott hóhér most ő is megtért oda, hova működése alatt mintegy 300 gonosztevőt kitűnt szakértelemmel átsegített.

A tolvajok pásztora. Mostanában csunya visszaéléseket lepleztek le, amiket az állami fogházak igazgatói követtek el. A temesvári fogház-igazgatót rabszabadítás címén ítélte el a törvényszék, Cernat fegyház-vezérigazgató hamis számlák alapján nagy összegeket vett föl, a marosvásárhelyi fogház-felügyelőt pedig azért tartóztatták le a napokban, mert a rabokat jó pénzért idő előtt szabadon bocsátotta. Betelik a közmondás: Kecskére bizták a káposztát!

Tűzgyújtás petroleummal. Ennek a szeletében elterjedt rossz szokásnak lett szerencsétlen áldozata a kalotaszegi Magyarvistan Szallós János jómódu gazda felesége. A kora reggeli órákban férje kiment a gazdaságba, gyermekei még aludtak, ő meg petroleummal tüzet akart gyújtani. A tartályban levő két liternyi kőolaj felrobbant s az asszony ruháját egyszerre tűzbe borította és oly gyorsan elégette, hogy mire férje és a közeli szomszédok segítségére siettek, már teljesen összeégve vonaglott a pitvar küszöbén. Hat órán át tartó borzasztó szenvedés után halt meg. Férje és nyolc gyermeke siratják, akik közül a legnagyobbik leányt most készítette a férjhezmenetelére.

Csempészik a szeszt. A magyar vámparhatóságok rájöttek, hogy fával rakott vagonokban szeszt csempésznek Romániából át. A nyomozás folyamán kitért, hogy a csempészet már régóta folyik s az átcsempészett szeszből nagy mennyiséget meg is találtak. Rosszabul járt az a három csempész, kiket a cseh fináncok épen tetten értek s minthogy háromszori megszólításra sem állottak meg, utánuk lőttek. Egyik közülök azonnal meghalt, egy megsebesült, csak egynek sikerült épen elmenekülni. Ime a szesz még ilyen vonatkozásban is öl.

Menyegzői ruha — bankjegyekből. A hollandi Keleindiákon tudva levően nagyban termelik a gumit, a gumi ára pedig annyira felszökött legutóbb, hogy a benszülőttek torkig gazdagodtak. — Az egyik ilyen „gumikirály” legutóbb olyan menyegzői ruhát csináltatott menyasszony lányának, amely csupa bankóból készült. — Nem tudjuk szép volt-e a menyasszony, de bizonyos, hogy — sokat ért.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

kiviteli illetékek leszállításánál tapasztalható bizonytalanság is okoz. Egyébként nemcsak nálunk, hanem általában Európában mindenütt igen jók a termés kilátások, ami a gabonapiac lanyhaságokra szintén hatással van. Árak métermázsanként a feladó állomáson: buza Erdélyben 1020—1030, Bánátban 1000—1020; rozs Erdélyben 700—720 Bánátban 650—670; takarmány árpa Erdélyben 560—570, Bánátban 550—560, sörárpa 650, zab Erdélyben 580—600, Bánátban 550—560, burgonya 1500—1600, fehérbab 500, lencse 1400—1500, lenmag 1450—1500, kendermag 600—630, napraforgó mag 750, korpá 360—400 lej.

SZÖVETKEZET.

Rajtunk más nem segít.

Ezt mondta meggyőződésből folyó határozottsággal egy földmives, mikor a drágaságról s a mai gondterhes időkről beszélgetve szóba jött a Hangya. Ez a derék földmivelő, ki mint néhány holdas birtokos, görnyedve hordozza a rossz idők súlyos terheit, fején találta a szöveget, mert a Hangya szövetkezetben kell keresni sok mindenféle gazdasági bajnak az orvosságát. Ha minden községben nem 40—50 földmivelő beszélne így, hanem valamennyi, akkor látnák, mennyire igaz derék földmives bajársunknak ez a megállapítása. Az események és az idők folyása fogják igazolni ezt az állítást, de az eddig szerzett tapasztalatok is bizonyítják ennek a kijelentésnek az igazságát.

Földmivelőnépünk, dacára annak, hogy sok községben már régóta működik a Hangya, még most sem tudja, hogy micsoda erőforrást jelent ez a számára s micsoda értékek hevernek benne még mindig parlagon, kiaknázatlanul. Nem tudja pedig azért, mert mindenütt akad, sajnos, sok földmivelő, aki azt hiszi, hogy a szövetkezet olyan föld, amelyiken művelés és vetés nélkül is lehet aratni. Sokan szeretnek külön utakon járni s a gazdasági szervezkedés terén is szembehelyezkedni azokkal, akik egy táborba szövetkezve akarnak bajaikon segíteni. Van olyan magyar, aki csak azért is ellensége a szövetkezetnek, mert valamelyik haragosa viszont híve annak. Olyan is van, aki inkább rosszat és drágábbat vesz máshol, semhogy abba a szövetkezetbe menjen, amelyiknek az üzletvezetője hetedizigleni a tyafia annak, akivel egyszer összekülönbözött. Szóval apró-cseprő okok miatt nem áll a község földmivelő-népe, mit egy ember a Hangya-szövetkezet mellé s ezért nem tudja aztán teljes mértékben ki-

aknázni ezt a hatalmas gazdasági erőforrást.

Azokban a községekben, ahol a Hangya néhány év alatt virágzó intézménnyé fejlődött, a siker főtényezője a földmivelőnép összetartása volt. De ugyancsak a nép, illetve a széthúzás az oka annak is, ha a szövetkezet csak tengődik. A gyenge, vérszegény szövetkezet szegénységi bizonyítvány a község gazdasági szervezkedéséről, a virágzó, erős szövetkezet viszont dicséret bizonyosság arról, hogy a község vezetői s a földmivelőnép öntudatos, értelmes, derék magyarok. Ha csak néhány hónapon keresztül próbálnák a község földmivelői, összes háztartási és gazdasági szükségleteiket a Hangya-szövetkezetben beszerezni, rájönnének, hogy milyen erő van az összetartásban s mi ez az áruellátás javítása s az árak mérséklése szempontjából. Egy ilyen próba egy földmivelőt sem károsít, tehát meg kell tenni, mert így mindenki rájön arra az igazságra, hogy: „rajtunk más nem segít.”

Ha a község bizalma és szeretete révén erős lesz a falu Hangyája, szegény, gazdag jobb helyzetbe jut s a termény-értékesítés mindenhol kívánt megszervezése is keresztülvihető. Ahol csak 50—60 híve van a Hangyának, az úzérkedők aratnak és szüretelnek télen-nyáron, a földmivelőnép pedig küzd tovább és panaszkodik. De ha az egész falu a Hangya szövetkezetben egytáborba tömörülne, többet, jobbat és olcsóbban tudna vásárolni mindenki, mert az összetartó magyarok munkáját Isten áldása kíséri.

D.

IPARI ROVAT

A cipész és csizmadia munkaadók Erdélyi és Bánáti szövetsége.

Gazdasági viszonyaink egyre növekedő nehézségei iparosainkat mind súlyosabb helyzetbe sodorják, úgy hogy képtelenek egyenként felvenni azt a harcot, amelyet nap-nap után meg kell vívniuk a minden oldalról rájuk özönlő áradatok egész tömegeivel szemben. Kisiparunk, összezuzott romhalmazai közt ma élet halál harcot vív létérdeke megmentése végett, hogy végleges sülyedéséből összes erőinek megfeszítése mellett — természetesen az állam legjobb indulatu támogatásával karöltve — ismét talpra állítsa és virágzóvá tegye Erdély és Bánát iparosainak munkalehetőségeit.

A jelenlegi nehéz körülmények kényszerítik arra Erdély és Bánát cipész és csizmadia munkaadóit és termelőit, hogy egy erős táborba tömörülve, egyesítve erőiket sikra szálljanak min-

den olyan veszedelemmel szemben, amely iparuk rovására megy.

Ma már oly nehezek a viszonyok és annyira kuszáltak a rendeletek és intézkedések az összes hatóságok részéről, hogy egy kisiparos, ha kizárólag az őt érintő hivatalos ügyekben akar eljárni, mesterségének üzésére még heti 10 órát sem tudna szentelni. Ezért van szükség egy országos szövetség megalkatására, hogy ez a szövetség, mint testület egyöntetűen intézze Erdély és Bánát összes cipész és csizmadia munkaadóinak minden olyan sérelmeit, amely a szövetség tagjainak érdekeibe vág és a termelést fejlődésben gátolná.

Csak ilyen országos szövetségbe való tömörülés mellett képesek ma kisiparosaink védekezni azok ellen a nagy és igazságtalan és folyton fokozódó adókkal szemben, amelyek már teljes leszegényítettek minden iparost. De védelmet nyújt azonkívül minden jogsérelem esetén és fellépésének tekintélye, szavának súlya van még a legmagasabb fórumok előtt is, mert 8—10 ezer dolgozó és adófizető munkaadót nem lehet csak úgy félvállról kezelni, mint egyes feleket.

Már készületben áll Erdély és Bánát összes cipész és csizmadia munkaadóinak tömege, most csak a vezetősegen mulik, hogy minél előbb, mint testület működjön és védelmezze tagjait az ellen a veszedelmes vihar ellen, amelynek annyi szegény kisiparos eseté már a nyomor és szenvedés átkos áldozatául.

Értse meg minden munkaadó a céljelenetőségének fontosságát és minden gondolkozás nélkül tömörüljön a szövetség zászlója alá, ha azt akarja, hogy megvédhesse boldogulását és egy jobb jövőt teremtsen úgy magának, mint családja számára.

Dr. Veress Endre.

Ipari kölcsön. Az Ipari Hitelbank legutóbb több erdélyi és bánáti nagyobb iparvállalat részére utalt ki nagyobb összegeket kölcsönképen. Így a kolozsvári Czelli-téle sörgyár is kapott 10 millió lej kölcsönt. Anélkül hogy ezt irigyelnénk, önként felvetődik a kérdés, hogy a kisipar miért mostoha gyermek?

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. május 29-én.

1 dollár	— —	= 246—249	le
1 font sterling		= 1205—1216	le
1 svájci frank		= 47·70—48·35	le
1 francia frank		= 8·— 8·10	le
1 arany márka		= 58·50—59·40	le
1 lira	— —	= 9·25— 9·35	le
1 cseh korona		= 7·25— 7·42	le
1 dinár	— —	= 4·35— 4·40	le
1 osztr. shilling		= 34·70—35·30	le
280—285 magy. K		= 1	le

MULATTATÓ

Zöld a mező s az erdő.

Hogy hessegesse bánatát magától
A borus költő — a mezőkre megy,
Hol csillapító orvosság a bajra
Frisszöld vetés, erdőtakaró hegy.
A napsugárban lassan száll a rosszkedv
S a lélek ege biztatón dereng
És a reménység éneklő pacsirta,
Ki rebben s szól és egyre fennebb zeng.

Oh, hányszor jöttem gondsújtotta szívvel
E jó baráthoz — hányszor jöttem el,
S ő mindig gyógyít drága balzsamával,
Életre készít csoda erejével.
S most is, hogy enbajom s a holnap gondja
S fajomnak sorsa óriás teher,
Könnyítsen ezen földregyűrő súlyon —
A természethez azért jöttem el!

Zöld a mező s az erdő. Kék az ég fenn,
Szól a madár. Fejet hány a vetés.
A falusi harang kondul a völgyből.
Mi lesz?... Tán esketés?... Tán temetés?...
Mindegy. — A lelkem könnyű rebbenéssel,
Mint gyermekkézből megmentett madár,
Száll, száll. Ujjongva már, hogy újra élhet,
Hogy övé ez a rengeteg határ!...

Finta Gerő.

Az okos hangyák.

Szoba rabjává tett egyszer jó két hónapra a törött lá-
Mikor végre kikelhettem az ágyból, még mindig nem
szabad a ház elé mennem. Ha el tudtam vánszorogni
széktől a másikig, az már nagy dolog számba ment.
Szomorú napokat éltem. Idegen országban ért a baj;
volt egy résztvevő lélek, aki ellátogasson hozzám.
Pedig nem is volt olyan rossz dolgom. Tiszta fehérre
barátságos kis szobában laktam és ablakom előtt
virágos lombjai bólingattak. Az unalom se igen
mert mindig tanultam, olvastam. És ha bele-
m, hát eldvettem a furó faragó szerszámaimat és
nem szivaros ládák deszkájából mindentféle csinos
ládikákat, óratartókat és képkereteket. Csak az
szemre, hogy mindig egyedül vagyok. A fecskék
elhőpültek ablakom előtt, be is néztek az ablakon,
sokat törődtek velem. A fészekben váró éhes
fogdostak bogarakat s ezzel a vadászattal telt el
napjuk.

Megörültem hát, mikor egy délután azt vettem
az asztalom alatt hangyák járnak-kelenek. Nem
csoda repedésen át férközhettek be. Elég az

hozzá, hogy ott fuikároztak a földön és a falon, mintha keresnének valamit. Elmuloztam a nézésén: hogyan tesz-
nek-vesznek. De csakhamar látni kezdtem, hogy kár örülni
ezeknek a kis fekete vendégeknek, mert rájuk illik a köz-
mondás: adj a tótnak szállást, kiver a házadból. Az én
hangyáim ugyanis olyan számosan kezdtek kifelé tódulni
a fal részéből, hogy nemsokára igazi fekete sereg lett belőlük
és az asztal alatt ellepték az egész földet. „Ho-hó, paj-
tások!” gondoltam magamban, „nem úgy verik a cigányt!
Hogy alszom én ma éjjel ebben a kis szobában, ha ti
elfoglaljátok?”

Már éppen söprühöz akartam nyúlni, mikor azt látom,
hogy egy csomó hangya, vagy harminc-negyven elszakad
az ezeryi sokaságtól. Fölfelé mászik a falon és ott jó ma-
gasan eltűnik egy másik repedésben. Nini, hát ilyen titkos
barlangokkal van teli ez a fal? Ezt nem is tudtam eddig.
És elkezdtem törni a fejemet, hogy vajjon mit művelhetnek
a hangyák abban a lyukban? Alig telt egy perc, a kis
hangyacsoport megint kiszaladt abból a felső részből és
lenyargalt a földre a nagy hadsereghez. Úgy látszik, tanács-
koztak egy darabig és az az ügyes kis előcsapat elmondia,
hogy ott fenn jó világ van és az az odu biztos menedék-
hely lesz az egész népnek. Nemsokára a roppant sereg föl,
a lyuk felé kezdett vándorolni a falon.

„Nem oda Buda!” mondtam magamban. Azzal hir-
telen elővettem a hideg enyvvel telt köcsögöt és a vastag
ecsettel jó két arasz hosszú, vastag vonalat húztam a
repedés alá. Ez az enyv-csík a hangyáknak akkora gát
volt, mintha mi emberek három-négy öl magas vasúti
töltés elé kerülnék. A hangyák még messze voltak, hát
nem vehették észre, mit cselekedtem. De mikor a sereg
eleje feljutott az enyvig, egyszerre nagy rémület és riadás
keletkezett a kis fekete vitézek között. Az elsők, akik bele-
tűnköztek abba a rejtető és veszedelmes akadályba, eszük
nélkül visszafordultak és beleszaladtak a sereg közepébe,
elmondani, hogy micsoda baj van odafönt. Alig telt el
fél perc: az egész hangyavándorlás hirtelen visszahú-
zódtott a földre. A fal megint olyan tiszta lett, mint a
tenyerem.

Én meg csak vártam, hogy mi lesz most? A hangyák
egy darabig nyüzsögtek lent, mintha nagy hadi tanácsot
tartanának. Aztán egyszerre kivált a seregből megint olyan
harminc-negyven főnyi kis csapat, mint előbb. Óvatosan,
de bátran fölfelé kezdett mászni a rejtetes gát felé. Meg-
értettem, hogy ezeket a többiek küldték előre: gondosan
megvizsgálni, mi legyen hát az a hirtelen támadt akadály.
A kémlődő csapat csakugyan nézegetni, tapogatni kezdte
az enyv-vonalat. Egy vigyázatlan hangya belé is ragadt men-
ten. De társai, mihelyt látták a bajt, oda rohantak és közös
erővel kiszabadították. Mivel pedig a szegény fickónak szeme,
szája és minden lába úgy tele lett a tapadós enyvvel, hogy
mozdulni se bírt: a hú cimborák gyorsan és ügyesen meg-
tisztították. S a megmentett hangya néhány pillanat múlva
már résztvevő a vizsgálódás munkájában.

A kis csapat roppant gondosan és most már nagyon
vigyázva kémlölte a ragadós gátat. Először csak egy ponton
és aztán mindig odább és odább. Minthogy a világon min-
dennek van vége: eljutottak a vonal végére is. Ott egy kis
tanácskozás után rájöttek a nagy bölcs gondolatra: nini hi-
szén ezt az akadályt ki is lehet kerülni!

De okulva az előbb történeteken, fölmásztak a már
kiszemelt odúig: háttha ott is támadt valami új veszedelem.
És eltűntek a lyukban.

Mig ez az okos kis kémcsapat így dolgozott, a hatal-
mas, nagy hangyasereg szép csöndesen lent várakozott az
asztal alatt.

Kis idő múlva az apró kémek ismét előkerültek az
odúból. Meggyőződtek, hogy ottan nincsen semmi baj,
minden a régiben van. És nagy örömmel szaladtak le a
sereghez, vargabetűt csinálván az enyv-vonal körül, meg-

vinni a jó hírt, hogy: „Jöhettek, pajtások, megszűnt a veszedelem, csak egy kis kerülő utat kell tennünk.”

Az egész sereg csodálatos rövid idő alatt megtudta, hogy bízvást föl lehet menni abba a barlangba. És tüstént fölfelé indult a nyüzsgő vándorlás, roppant nagy fekete S betűt írva le a falon a ragadós gát körül, amint óvatosan kerülte a veszedelmet.

Alig telt el egy negyedóra, az egész sereg bevonult az oduba és az utolsó hangya is eltűnt a résben.

Ismét egyedül maradtam kis szobámban. Imádo dalattal emeltem föl lelkemet a jó Istenhez, aki ilyen partereméinek is adott elég okosságot ahhoz, hogy szeg kis életüket ily eszesen óvják meg a veszedelmektől. Hálát is adtam a jó Istennek, hogy ily szép példában tatta meg nekem nagy bölcsességét és kegyelmét.

Tóth Béla

ADOMÁK

Amikor Miska bácsin az adót követelik.

Egyik kis városkában sokat mulatnak most az egyik adótisztviselő esetén. A dolog úgy történt, hogy a tisztviselő beidézte Miska bácsit, hogy vele az adóhátalék ügyében tárgyaljon.

Miska bácsi a városkában nem épen a legjövendelmezőbb mesterséget folytatja, amennyiben — személtuvarozó és ebben a cudar világban még szemét sem igen akad. Van pedig Miska bácsinak két derék szamara, amelyek többet esznek, mint amennyit megiszolgnak a maguk hibáján kívül. Szó, ami szó, Miska bácsinak kevés dolga akad, tehát nincs is jövedelem, de azért adót mégis csak fizetni kell. Miska bácsi azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy magának is elég kevés van, abból ugyan semmit sem ad adóba. Hát emiatt gyűlt meg a baja az adóügyi tisztviselővel.

Beállit az öreg a hivatalba s bizony röstelkedve mondja, hogy ő bizony tartozik az adóval, de hát kevés a jövedelem.

— De nem úgy van az öreg! — oktatja ki őt a tisztviselő. — Maga vállalkozó, tehát adót kell fizetnie!

— Iszen tudom, de én nem fizetek, mert nincs miből.

— De fizetnie kell...

— Én mégsem fizetek! — makacskodik Miska bácsi.

A tisztviselő nem vesztette el a türelmét, hanem rá akart még ijeszteni az öregre:

— Aztán, mondja csak, öreg, mit szólna maga hozzá, ha én elvinném az egyik szamarát?

— Mit szólnék... mit szólnék — nevet egyet Miska bácsi a bajusza alatt.

— Hát kérem, ha az ur elvinné a szamaramat, akkor az ur *vőm lenne!*

Miska bácsi ezért a megjegyzéséért két napot hűsölt, a dolog azonban kitudódott s azóta az adóügyi tisztviselőnek nincs a városban maradása. Mindenki rajta mulat.

— Né a Miska bácsi veje!

Biró előtt.

— No és erre a rengeteg adósságra van-e valami fedezete?

— Van egy pusztám.

— Micsoda pusztá?

— A *pusztá* életem.

Tőle jövök.

Kohn Mór arca össze vissza van karmolva és így találkozik Grünnel, aki összecsapja a kezét.

— Szent Isten! Mi van veled? Na gyere, elvezetlek a feleségedhez.

— Meg vagy örülve? Hiszen tőle jövök, — tiltakozik Kohn.

Tanácsadó.

(Azok az olvasóink, akik valamely fontos ügyről ebben a rovatban óhajtanak felvilágosítást kapni, tudakozódó-költség fejében leveleikhez mellékeljenek 10 Leut. Levelüket ugyan- is bélyeges válaszbortékkal ellátva mindig megküldjük egy megfelelő szakértő munkatársunknak, s erre a kettős postaköltségre szükséges a 10 Leu.)

Sz. L. *Illyefalva*. A szeszitalok árusítására vonatkozó új miniszteri rendelet Erdélyre és Bánságra kiterjedő hatállyal életbelépett. A rendelet szerint a szeszkimérési engedélyek kiadására és a kimérések működésére nézve mindenben az 1899. évi magyar törvény intézkedéssel az irányadók. Eszerint minden 500 lakosra egy korlátlan italmérés működhetik. Azokban a községekben, melyek ötezer lakosnál nagyobb lélekszámmal rendelkeznek, korlátolt italkimérések működhetnek. Ha ötezer lakoson aluli községekben korlátolt italkimérések közé számítandók és így állaptlandó meg az engedélyezhető italkimérések száma. Ha valamelyik községben az italkimérések száma meghaladja a lakosság arányszámához képest engedélyezhető italkimérések számát és ezek közül néhányat bármely törvényes indok alapján a hatóságok feloszlatnak, nem szabad a be-

szüntetett italkimérések megnyitását engedélyezni azzal a céllal, hogy a törvényes arányszámot visszaállítsák.

Az ötezer lakost meghaladó községekben engedélyezhető korlátolt italkimérések száma fele a korlátlan italkimérések számának szerzett jogok továbbra is érvényben maradnak. Ha azonban a korlátolt italkimérések száma az illető községben nem haladja meg a korlátlan kimérések számának felét, új engedélyek a törvényes arányszám eléréseig nem adhatók.

A városokra nézve az az utasítás létezik, hogy a jelenleg működő korlátlan és korlátolt italkimérések száma nem szaporítható és a törvényes okokból bevont italkimérések engedélyek újból ki nem adhatók. Kivételesen azonban engedélyezhetők új kávéházak, rázdák és éttermek, melyek mellékesen is árusíthatnak. A bodegák részére új kiméréseket nem engedélyeznek. A tulajdonosa csak falra, vagy nejeére ruháztat az engedélyt. Az engedélyek kiadásakor meg kell bizonyítani a kormány felől a kelt megjelölt bizottságok a kormány felől.

G. G. *Petrozsény*. A kérdezett címre István, Cluj—Kolozsvar, Str. N. Jorga (kai-u.) 2.

H. M. *Zilah*. A kérdezett Dickens H. Doyle regények közül könyvalakban sem jelent magyar fordításban. Az A regények valamelyike esetleg megjelent folytatásos regényközleményként a lapban, de nem látszik valószínűnek. Ami a Morningpost, Daily Telegraph és a day Times közlekedt címét illeti, ugyesen fölös és szüksegtelen. Teljesen nekik ajánlott levelet írni úgy pl. a post szerkesztősége (Red.) London. rom lap százezres példányban meg is közlismert világban. (W. Gy.)

L. M. *Máramarosziget*. Igaza volt a tán istálló-trágyázás a termőreget és a kállum készletét nagyon kimerítő, lassanként terméketlenné teszi. Az edek csak egyféle termelésre lesznek csak; olyanra, amelynek csak néhány szüksege; répa, káposzta, veteményvirágkertetés lesz csak helyénvaló. Esetleg beválnak még a repce és a De még ezek is mind megkivánják.

S. K. *Világos*. A szőlők legszüksegtelenebbülözhetően trágyája a foszfát más sából kap elegendőt a talajban, azonban folytonosak a különféle foszfátok. Azokon a szigeteken, ahol sok a foszfátos guano, a szőlő fává 1—1.50 m kerület ér el. Roanok egyetlen szőlőtörzs körül egy hektár (négyesögöl) területre képes indált és nem ismeri százados törzse, szőlőbetegség.

„ZEUS”

Erdély legnagyobb férfi- és női szövetség gyári lerakó

Raktáron tart nagy választékban gyári áron minden bel- és külföldi elsőrangú szövetség és belésárs

Cím: Cluj—Kolozsvar, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4

H. J. Bihardiószeg. Faluhelyen a be nem épített üres telkeket ki lehet sajátítani, de csak templom vagy iskola céljára.

Cs. J. Magyaró. a) A felmondási időre nézve az sorban az alkalmaztatási szerződés az irányadó. Amennyiben a szerződésben erről nem történt intézkedés, az esetben az Ipar-törvény szerint üzletvezetőnek 3 (három) havl felmondási időhöz van joga. b) Bércsökkenésnek a szerződés fennállása alatt nincs helye. A szerződésileg megállapított bér a szerződés tartama alatt csak az alkalmazott bére megfizetésével redukálható.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Apróhirdetések tarifája: Minden szó vastagabb betűvel 10. L. Legkisebb hirdetés 10 L. állást keresők részére 20 szögig 50 L. Hirdetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L.

Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

S. M., Sz. Gy. és S. L. Géres, Sz. I. B. Cz. A. Magyar királyfalva, B. M., K. Sz. J., A. T. S., B. J., H. M. és M. J. Ötvösd, D. Tarcsafalva, A. B. București, H. Fr. Petrilla, L. E. és B. D. Torda, F. J., K. J. és A. Hadikfalva, M. A. Medgyes, M. E. Tordai, V. G. és Zs. K. Székelyvárság, M. és H. F. II. Petrilla, Cs. I. Tölgyes. A felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes önzetlen támogatásukért fogadják mely leveletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk tovább eredményes támogatásukat.

F. F. Krasznabétek. 1923. máj. 1 óta nálunk nem befizetése sincs, egyebet nem mondunk, cselekedjék belátása szerint. O. S. Székelyudvarhely. Bejelentése alapján az Ön az ügy 1925. X. 1-ig rendezettnek van. B. M. Buzd. Tölünk a lap pontosan nem értjük, hogy hol és mi történik a Pótoltuk. T. F. Kisorona. Szivesen, a számot pótoljuk, testvér! kézfogás. B. I. Kászonszfertiz. A 140 L bejött, miből 120 részben B. I. kicsi javára íródott volt, rengeteg. Sz. J. Alsósófalva. A 120 L átírva S. D. T. A. köszönet. L. M. Nagyvárad. A 90 L-el 1926. I. 1-ig. Sz. L. Ákos. Sz. J.-nek Sz. L.-nak 12221 szám alatt megy a lap, tehát mindketten kapják. H. I. Szilágycséh. 1922. I. 1-től nincs befizetése, szívesen küldjük.

Magyar Nép"-et olvasni és terjeszteni magyar kötelesség!

Apróhirdetések.

Most jelent meg terjedelmes, bő tartalomú Gyermek Műhely szabadoktatási és szervezési szervezések útmutatója: A népművelésről, amely részletes tájékoztató és oktató intézmény építésére, az ifjúság számára továbbképzésére, a felnőttek kulturális és gazdasági megszervezésére. Magyarországi szövegi mintákkal ellátva, kiadja a Magyar Nép Lapja kiadóhivatala Odorhelu—Székelyudvarhely. Ára 120 L.

Adatokat keresek, aki belterjes gazdálkodással, önállóan vezetni képes. Az és gyümölcsöshöz értő előnyben. Az igényes és bizonyítvány másolató. Cs. László László, Ilia—Marosillye. A kért fordító-tractorkelést kérem, a cséplőgéphez ért és a gazdasági munkálatokat is elvállalja. Ajánlatot ígérem megjelölésével báró Bánffy György—Marosgyere, posta Marosillye. Turda—Torda küldendő.

Baromfi-, galamb- és házinyulatenyésztési szakkönyvek hiányát teljesen pótolja a „Fauna”-Egyesület szaklapja, mely Romániában az egyedüli. Silessen tehát minden tenyésztő e lap előfizetése által az egyesületbe belépni, mely tagjainak sok előnyt biztosít. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Cluj.

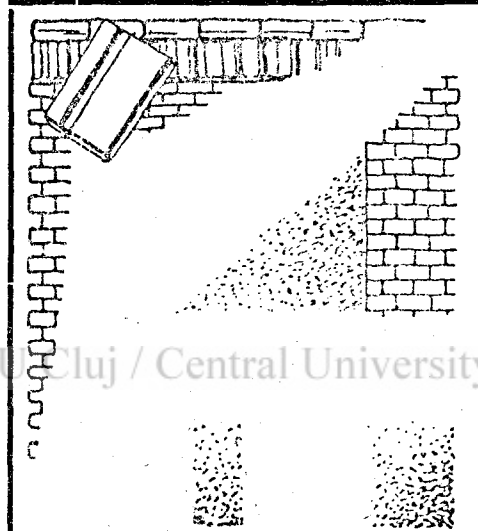
Megvételre keresek egy használt Fordson traktort, ajánlatot kér ár megjelöléssel Fekete József Ghioroc—Gyorok, Aradm.

Elvált 30 éves jó családból való urlasszony öreg urnát vagy kath. papnál házvezetőnőnek ajánlkozik. Leveletet kettős borítékban „Nyugalmas élet” jellegre a kiadóhivatal közvetít.

Kétszáz anya bányom három évre beadnám október elsejétől Szász László Tauten—Toti, Biharm.

A háztartás minden ágában jártas urinő házvezetőnői állást vállal. Vidékre is elmegy. Értekezhetni: Cluj—Kolozsvár, Farkas-u. 6, 10. ik ajtó.

Cépeszek szaklapja megrendelhető Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata 87. szám.



ARANYOSGYÉRESI AGYAGIPAR R.-T.

Ajánlja elsőrangú, földgázzal égetett hornyolt és hódfarku TETŐCSEREPÉT, normál és németméretű FALI- ÉS KUT-TÉGLÁJÁT valamint elsőrendű, különböző méretben készült ALAPCSŐVEIT.

Cég és iroda Turda-Torda. Telefonsz: 107.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirei (volt Mátyás Király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókjai: Désen, Dicsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Affiliált intézetek: Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T. Magyarudvarhely, Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-T. Torda. Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely.

Áruraktárat a vasúti állomás mellett. — Befizetést elfogad, váltókat leszámít, átutalásokat teljesít. — Mindenféle bankszerű üzletet előnyösen végez. — Safe deposit bank. — Ennedélyezett devizahely!

Szülők, nevelők figyelmébe!

Aki azt akarja, hogy egészséges szellemű, szórakoztatva nevelő s élvezetes olvasmányt adjon gyermeke kezébe, rendelje meg a

Jó Barát

gazdagon illusztrált havl kath. ifjúsági lapot, amelyet felnőttek is nagy érdeklődéssel forgatnak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj—Kolozsvár, Str. Cogălniceanu (volt Farkas ucca) 2. sz.

Kérjen mutatványszámot!

Előfizetési díj egész évre 100 Lej.

„Transsylvania” Bank r.-t.

azelőtt

Gyulafehérvári Takarékpénztár rt.

Alapítatott: 1872. évben.

Fiókjai:

Kézdivásárhely

Cslkzereda

Ditró

Torda

Elfogad betéteket, leszámítól váltókat és bárhova teljesít átutalásokat és meghitelezéseket.

Vezérképviselő:

A Gazdák Általános Biztosító rt.-nak

Affiliált intézete:

Parajdi Rőzgazdasági Bank, Parajd.

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégebb, legélénkebb, legelterjedtebb napilapja. — Ennélfogva mint hirdetési organum is nélkülözhetetlen.

ELŐFIZETÉS:

egy hónapra 100, negyedévre 270, félévre 520, egész évre 1000 Leu.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadóhivatala:

Str. I. Brătianu Str. Iuliu Maniu

Király-utca 22. Szentegyház-u. 1.

CLUJ — KOLOZSVÁR.

A szervezetből belső uton kikészöbölve gyógyítható legjobban a köszvény és rheuma. Prof. dr. Páter-féle

KÖSZVÉNY- ÉS RHEUMA-TEA

oldja a vérben visszamaradt hűgysavas sókat és ily módon gyorsan és alaposan minden köszvényes és rheumás fájdalmat végleg megszüntet. Prof. dr. Páter-féle

arteriosklerozi-s-tea a legjobban bevált és teljesen ártalmatlan szer a véredényelmesedés megállítására és leküzdésére. — Szabályozza a vérnyomást, elősegíti az emésztést, erősíti a szív működést, nyugodt álmod nyújt és tartós egészséget biztosít.

A Prof. dr. Páter-féle gyógyteák tekercs- és dobozcsomagolásban vannak forgalomban. Csak rövidebb szükségletnél vegye a kis tekercsomagolást, hosszabb használatnál, mint előnyösebb, a dobozcsomagolás ajánlatos (3 $\frac{1}{2}$ -res tartalom, 20%-os ármegtakarítás.)



A Prof. dr. Páter teák valamennyi gyógyszerárban és drogériában kaphatók. Ha beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak lerakatunkhoz:

Csillag gyógyszerár Braşov-Brassó, Hosszu-uca 14. szám.
Kérjen ingyen ismertető-könyvecskét. • Vezérképviselő: AMPHORA R.-T. Braşov-Brassó.

Csak éppen Ön nem
rendelte még meg

P. OLASZ PÉTER S. J.

„A MAI FÉRFI

ELETUTJA“

c. nagy sikert aratott könyvét?

Az első kiadás kétezeröt-
száz példánya már elfo-
gyott. A második bővített
kiadás kétezer példányból
előjegyezhet 40 lejert, ha
ezt az összeget Püspöki
Konvkt., Satu-Mare—Szat-
már címre mielőbb beküldi

A bolti ára 60 lej lesz!

Hirdessen lapunkban!

Egy hirdetésre kilencven-
három érdeklődő jelentkezett
kiadóhivatalunkban

BCU Cluj Central University Library

d'Or

ILLATSZERTÁR
PIAŢA UNIRII No. 5.
(v. Mátyás király tér.)
CLUJ-KOLOZSVÁR

Minden
magyar ember olvassa

az **UJSÁG**-ot

a legirisebb, legjobban érte-
sült, legolcsóbb napilapot,
mely a magyar egyházak és a
Magyar Párt céljait leghűbben
szolgálja. — Egész évre 800 lej,
fél évre 400 lej, negyed évre 200
lej. Egyes szám ára 3 lej.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj—Kolozovár, Str. Regina Ma-
ria (v. Deák Ferenc-utca) 35. szám.



Könyvecskénagy

Szalacsy Rác Imre

Ára 60 L., kapható:
Sz. RÁCZ IMRE Záláu—Ziláu
Plebánia címen.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató